

РЕШЕНИЕ

№ 63

гр. Велико Търново, 15.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ВТОРИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ХРИСТИНА ДАСКАЛОВА

Членове: ГАЛИНА КОСЕВА
ИСКРА ПЕНЧЕВА

при участието на секретаря МИЛЕНА СТ. ГУШЕВА
като разгледа докладваното от ИСКРА ПЕНЧЕВА Въззивно гражданско дело
№ 20244000500002 по описа за 2024 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по депозирана въззивна жалба от Г. В. В. срещу Решение № 181/ 19.10.2023 г. по гр.д. № 158/ 2022 г. по описа на ОС – Ловеч, с което съдът е отхвърлил предявения от него против Окръжен съд – Плевен иск по чл.2в, ал.1, т.2 ЗОДОВ за присъждане на обезщетение в размер на 125 000 лв. за неимуществени вреди, причинени му от нарушаване правото на ЕС във връзка с разглеждането на подадена от него жалба срещу незаконосъобразни действия на ЧСИ И. Ц. по изп. дело № 1148/ 2018 г. по описа на ЧСИ. Жалбоподателят счита решението за неправилно, постановено при съществени нарушения на съдопроизводствените правила, непълно интерпретиране и дефицит на изясняване на фактическата обстановка и събраните доказателства, в противоречие с материалния закон и международните правни норми, ратифицирани и в сила за България. Съдът го лишил от възможността да опровергае спорните фактически обстоятелства с допустими доказателства и да защити адекватно тезата си, като същевременно игнорирал наведените от него доказателства, вследствие на което приетата от него обстановка не съответствала на действителната. Съдът не съобразил и практиката на ВКС и приложимите европейски стандарти по този вид дела. Моли решението да бъде отменено и съдът да уважи исковата му претенция.

Във въззивното производство на жалбоподателя е допусната правна помощ, каквато той е поискал в проведеното първо и единствено заседание пред ОС – Ловеч,

но съдът не се е произнесъл по това искане. Назначеният му процесуален представител е заявил допълнително оплакване срещу първоинстанционното решение, а именно постановяването му от съдия, който не е определен при спазване на принципа за случайно разпределение на делата, защото всички дела на жалбоподателя се разглеждали единствено от него, съдия, който е заинтересован и на когото жалбоподателят своевременно поискал отвод, но той не бил приет. Счита, че тези нарушения във връзка със състава на съда обуславят нищожност или недопустимост на решението.

В съдебно заседание пред ВТАС жалбоподателят В. заявява, че едва след като му е бил назначен процесуален представител разбрал, че под „окръжен съд по мястото на изпълнението“ по смисъла на чл.436 ал.1 ГПК, компетентен да се произнесе по жалба срещу действията на ЧСИ, следвало да се разбира съдът, в района на който е образувано изп. дело, а не където се провежда изпълнението, както считал той като неюрист, когато сезирал ОС – Плевен. Така от адвокатата си той разбрал, че ответникът ОС – Плевен правилно и законосъобразно бил изпратил депозираната от него жалба против действията на ЧСИ Ц. на ОС – Велико Търново, но допуснатото от него нарушение се изразявало в това, че не му оказал необходимото съдействие да го уведоми за действията си и две години той очаквал произнасянето му.

В срока по чл.263 ал.1 ГПК е постъпил отговорна въззивната жалба от Окръжен съд – Плевен със становище за нейната неоснователност. Счита жалбата за бланкетна, без да са изложени конкретни нарушения, допуснати от първоинстанционния съд. ОС – Ловеч правилно възприел фактическата обстановка въз основа на събраните по делото доказателства и достигнал до законосъобразния извод, че не е осъществен фактическият състав на чл.2в, ал.1, т.2 ЗОДОВ, обуславящ присъждане на обезщетение. Моли решението да бъде потвърдено.

Прокуратурата на РБ не е подала отговор на въззивната жалба. В съдебно заседание заема становище за неоснователност на въззивната жалба. Сочи, че обжалваното решение не е нито нищожно, нито недопустимо, като съдебният състав, който го е постановил, е бил определен при спазване на принципа за случайно разпределение на делата. По същество същото било правилно, тъй като не се установили допуснати от ответния съд нарушения на европейското законодателство.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.259 ал.1 ГПК, от легитимирана страна, против обжалваем съдебен акт, поради което е процесуално допустима и следва да се разгледа по същество. В изпълнение на задълженията си по чл.269 от ГПК въззивният съд извърши служебна проверка относно валидността на обжалваното решение и допустимостта му в обжалваните части и намира, че съдебният акт не страда от пороци, водещи до неговата нищожност, не са налице и процесуални нарушения, обуславящи неговата недопустимост. Оплакванията на жалбоподателя чрез назначения

му процесуален представител за незаконност на съдебния състав на ОС – Ловеч, постановил обжалвания акт, поради нарушаване на въведения с императивната разпоредба на чл.9 ЗСВ принцип за случайния подбор чрез равномерно електронно разпределение на делата съобразно поредността на постъпването им, както и за неоснователно неприемане на поискания отвод, не са годни да рефлектират върху валидността и допустимостта на решението. Безспорно съд, който е постановил съдебен акт в нарушение на принципа за случаен подбор, е незаконен, защото принципът е създаден като гаранция за справедлив процес в съответствие с изискването на чл.6, § 1 КЗПЧОС при решаването на правен спор относно граждански права и задължения делото да се гледа от съд, създаден в съответствие със закона. Постановеното от такъв състав решение обаче не е нищожно, когато подлежи на въззивно обжалване, както е в случая, а се приема, че е постановено в нарушение на процесуалните правила и това нарушение може да се е отразило на правилността на акта и да доведе до неговата отмяна. Незаконосъобразният отказ на съда да се отведе на основание чл.22, ал.1, т.6 ГПК също представлява процесуално нарушение, което може да засегне само правилността на решението. Изводът, че и в двата случая се касае до процесуални нарушения, които не се отразяват на валидността на съдебния акт, е следствие от правомощията на въззивния съд като инстанция по същество, формираща решението си по правния спор след самостоятелна преценка на всички събрани по делото доказателства и при съобразяване доводите и възраженията на страните. След като даде собствено разрешение на материалноправния спор, въззивният съд само го съпоставя с това на първата инстанция и съответно потвърждава, изменя или отменя акта му. В този смисъл е Решение №202/07.04.2020 г. по дело №2832/2018 г. на IV г.о. на ВКС. При основателно оплакване за допуснати нарушения на съдопроизводствените правила, въззивният съд е длъжен сам да предприеме съответните процесуални действия по отстраняване на нарушенията. В настоящия казус във въззивната жалба не са направени искания за поправяне на допуснати от първостепенния съд процесуални нарушения, а оплакването е само за неправилност на акта поради необоснованост и противоречие с материалния закон. При това положение въззивният съд не дължи преценка дали първостепенният съдебен акт е постановен от състав, формиран при нарушение на чл.9, ал.1 ЗСВ или при наличие на основания за отвод. Независимо от това, за пълнота на изложението и с оглед личността на жалбоподателя, за когото на съда е служебно известно, че предявява множество иски с твърдения за накърняване на гражданските му права от съдилищата и атакува всички постановени по тях актове по същество и по движението им със същите оплаквания, ВТАС намира за необходимо да посочи следното: Постановилия решението съдебен състав на ОС – Ловеч е избран при спазване на принципа за случайно разпределение на делата, след поредица от отводи на други съдии от гражданската колегия, за които е настоявал самият ищец, позовавайки се на заведено от него дело срещу ОС – Ловеч за обезщетение за отказ от

правосъдие. Отказът на съдията-докладчик да приеме поискания от ищеца отвод е обоснован с ясно изложените от съдията мотиви, които ищецът е възприел лично в съдебното заседание. Този отказ е законосъобразен. Съмнението на ищеца В. в безпристрастността на съда е базирано на твърдения, че са налице корупционни практики в ОС – Ловеч и нарушения на чл.9 ЗСВ, за които е сезирал КОНПИ и ДАНС, че конкретният съдия-докладчик разглежда всички негови дела в ОС – Ловеч, че е издал срещу него фалшив изп. лист с невярно съдържание и несъществуващо основание и по негов сигнал е разследван от ДАНС и всеки момент може да бъде арестуван, при което разглеждането на делото му от последния е неморално и недопустимо. Така изложените твърдения не могат да обосновават извод за обективно и оправдано съмнение, обуславящо отвеждане на съдията на основание чл.22, ал.1, т.6 ГПК. Съобразно практиката на Европейския съд по правата на човека безпристрастността на съда се преценява от обективна страна – с оглед наличието на обективно съществуващи факти, пораждащи съмнение, и от субективна страна – данни за личната предубеденост или интерес на съдията от изхода на конкретно дело. Личната безпристрастност на съдията се предполага при липсата на доказателства за противното. В случая нито процесуалното поведение, нито актовете на съдията разкриват предубеденост, а предвид предмета на спора, липсата на негова заинтересованост от изхода му е очевидна. По отношение на обективната страна: разпределението на делата в ОС – Ловеч не се извършва от конкретния съдия-докладчик; служебно известно е на ВТАС, че той е разглеждал други дела, по които В. е страна, но несъгласието на последния с постановените по тях актове, ревизирани впоследствие от горните инстанции, не може да формира извод за пристрастност; по отношение на издадения изп. лист В. разполага с процесуални средства за защита, упражняването на които ще даде отговор на въпроса дали действията на съда са законосъобразни; ако евентуално В. е упражнил свое законоустановено право да отправи сигнали и искания до съответни държавни институции или органи съобразно личната си субективна преценка за засягане на негови права и интереси, то не са представени доказателства да е налице произнасяне на сезираните субекти, относимо към действия и поведение на конкретния докладчик. С оглед на изложеното, не може да се изведе извод за пристрастност и/или заинтересованост на последния. Исканият отвод на конкретния съдия, преценен с оглед цялостното процесуално поведение на ищеца по делото и по други дела, служебно известни на съда с оглед проведени производства по чл.23 ГПК /напр. в.ч.гр.дело № 487/ 2023 г., в.ч.гр.дело № 109/ 2023 г., гр. дело № 751/ 2022 г. – всички по описа на ОС – Плевен, гр. дело № 64/ 2023 г. по описа на РС – Луковит и пр./, по които са искани отводи на всички определени при спазване на принципа на чл.9 ЗСВ съдии, би могъл да се тълкува като целящ избор на съд, което законът не позволява.

Съдът, като взе становищата на страните и събраните по делото доказателства, в

рамки на въведените с жалбата оплаквания срещу първоинстанционния акт, намира следното:

Ищецът В. е предявил иск за осъждане на ОС – Плевен да му заплати обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в дългосрочен и траен психоемоционален стрес, дискомфорт и обострено чувство на отхвърленост и незащитеност, в размер на 120 000 лв. Той е основал исковата си претенция на твърденията, че такива вреди са произлезли за него от отказания му достъп до съд и правосъдие вследствие бездействието на ответния съд в продължение на две години да разгледа и да се произнесе по подадена от него жалба срещу незаконосъобразни действия на ЧСИ И. Ц. с район на действие ОС – Велико Търново и по направеното искане за спиране на обжалваното изпълнително действие, което поведение съставлявало достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз. В уточнение на исковата молба след оставянето ѝ без движение /л.113 - 115 от делото/ той е изложил, че две години след подаване на жалбата установил препращането ѝ на ОС – Велико Търново „уж по компетентност“, с което било нарушено задължението на съда по чл.2 ГПК да разгледа и разреши всяка подадена до него молба. Пред въззивния съд В. не поддържа твърденията си, че като не е разгледал жалбата му, ответникът ОС – Плевен го е лишил от достъп до правосъдие, съгласявайки се, че този съд не е бил компетентен да се произнесе по нея и съответно изпращането ѝ на ОС – Велико Търново е било законосъобразно. Въпреки това, той не е оттеглил исковата си молба, а поддържа, че вредоносно поведение е бездействието на ОС – Плевен да го уведоми за препращането на жалбата му на компетентния съд. ВТАС приема, че това оплакване се включва в заявеното основание на иска му.

Релевантните за спора обстоятелства са правилно изяснени от първоинстанционния съд въз основа на приетите доказателства: По изп. дело № 1149/2018 г. по описа на ЧСИ И. Ц. с длъжник Г. В. със запорно съобщение, получено от Затвора Плевен на 02.07.2019 г., е бил наложен запор върху вземания на В., което го е мотивирало да подаде жалба срещу това действие, счтено от него за незаконосъобразно, както и искане за спиране на обжалваното изпълнително действие. Независимо от посоченото в адресната част на жалбата му, че тя се изпраща на ОС – Плевен чрез ЧСИ, В. я е изпратил директно на ОС, където тя е получена на 22.07.2019 г. По разпореждане на зам. председателя на ОС два дни по-късно, с писмо изх. № 3911/29.07.2019 г. жалбата е изпратена на ЧСИ И. Ц. за администрирането ѝ, окомплектоването ѝ с изп. дело и изпращането ѝ на компетентния съд – ОС – Велико Търново. След администрирането ѝ от ЧСИ жалбата е изпратена на ОС – Велико Търново, който се е произнесъл по нея на 06.12.2019 г. с окончателно решение по в.гр.д. № 809/2019 г. От съдържанието на молба до адм. ръководител на ОС – Велико Търново вх. № 1001892/15.06.2021 г. се установява, че към тази дата В. е знаел, че жалбата му е била препратена от ОС – Плевен по компетентност на ОС Велико

Търново. Видно от справка от Затвора Плевен /л.130/ още преди произнасяне на ОС – Велико Търново по жалбата на В. – на 30.09.2019 г. – Затворът е бил уведомен за вдигане на наложения от ЧСИ Ц. запор върху вземанията на жалбоподателя, а на 03.10.2019 г. събраната от него на основание на запора сума в размер на 113 лв. му е била върната. Реално три месеца той не е разполагал с тази сума, като от справката се установява, че междувременно от м.10.2019 г. са му удържани суми по наложени запори от други съдебни изпълнители. За търпените от ищеца вреди по делото са събрани гласни доказателства – показанията на св. Мирослав Събев, който за периода от 28.12.2018 г. до 28.07.2022 г. е пребивавал в Затвора Плевен в една група и в съседни клетки с В.. Показанията му са свързани с емоционалното състояние и преживявания на ищеца вследствие на наложения му запор и впоследствие на очакванията му за произнасяне на съда по жалбата му.

При изяснената фактическа страна настоящата инстанция изцяло споделя формирания от първоинстанционния съд извод за неоснователност на предявения от Г. В. против ОС – Плевен иск с правно основание чл.2в, ал.1, т.2 ЗОДОВ.

Съгласно чл.2в ЗОДОВ Държавата отговаря за вредите, причинени от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз, като отговорността ѝ е обективна и безвиновна – за чуждо противоправно виновно поведение, в пряка причинно-следствена връзка с което на ищеца са причинени вреди. Причинната връзка е пряка и непосредствена, когато вредата следва закономерно, типично, логично, без въздействие на други фактори, от конкретното действие или бездействие на делинквента, което ако не беше реализирано, вредата не би настъпила. В настоящия казус фактическият състав на тази разпоредба не е осъществен, защото безспорно се установи, че ОС – Плевен не е допуснал твърдяното от ищеца – жалбоподател пред ВТАС процесуално бездействие, съставляващо нарушение на правото на Европейския съюз чрез засягане на основно негово право – гарантираното от чл.6, § 1 ЕКЗПЧОС право на достъп до независим и безпристрастен съд, създаден в съответствие със закона, който да разгледа неговото дело в разумен срок.

Обжалването на действията на съдебния изпълнител е уредено в Глава тридесет и девета – Защита срещу изпълнението и съгласно чл.436, ал.1 ГПК засегнатите от незаконосъобразно принудително изпълнение лица могат да подадат жалба срещу действията на съдебния изпълнител, която жалба се подава чрез съдебния изпълнител до окръжния съд по мястото на изпълнението. В. е упражнил правото си на жалба. На него му е било известно, че тя се подава до ОС чрез ЧСИ, защото изрично е посочил това в адресната част на жалбата, но независимо от това, той е изпратил същата директно на ОС. Именно насочването на жалбата към неправилен адресат е обосновало последващото действие на ОС – Плевен – да изпрати жалбата по компетентност на ЧСИ. Дори и ОС – Плевен да беше компетентен да разгледа жалбата по правилата на

чл.436, ал.1 ГПК, той може да образува дело пред себе си едва след надлежното администриране на жалбата от съдебния изпълнител съгласно чл.436, ал.2 ГПК. ОС е действал експедитивно и изцяло в съответствие със законовата регламентация – чл.118 ал.2 ГПК, която норма го задължава да изпрати делото на надлежния съд /в случая на компетентния да извърши администрирането на жалбата съдебен изпълнител/. Чрез изпращането на жалбата на В. на ЧСИ И. Ц. ОС – Плевен е осигурил реализирането на търсената от жалбоподателя защита на правата му като страна в изпълнително производство и е оказал на жалбоподателя съдействието, дължимо по силата на чл.2 ГПК, в пълен обем съобразно конкретиката на казуса, който не изисква от него извършването на други процесуални действия. Законът не предвижда съдът, получил книжа и изпратил ги по подсъдност на друг съд, да уведомява подателя им за препращането, но добрата съдебна практика изисква това, още повече, че в случая жалбата иницира частно производство, което се развива в закрито съдебно заседание и решението по нея има окончателен характер, при което също не подлежи на връчване на жалбоподателя. Независимо от това, неуведомяването на жалбоподателя не би могло да се разглежда като нарушение на чл.6, § 1 ЕКЗПЧОС, още по-малко като съществено такова, защото жалбата му е достигнала до компетентния съд след администрирането ѝ от ЧСИ, разгледана е от него и е налице произнасяне по нея с окончателен, неподлежащ на обжалване акт. Т.е. В. е получил достъп до правосъдие и правото му, гарантирано от ЕКЗПЧОС, не е накърнено. При достатъчна активност на жалбоподателя да охранява засегнатия свой интерес, той е имал възможност да узнае какво е движението по депозираната от него жалба, което той твърди да е сторил едва през м.06.2021 г. Следва да се отбележи, че още преди произнасянето на ОС – Велико Търново по жалбата му, правният интерес на В. от нея е бил отпаднал, защото атакуваният от него като незаконосъобразен заповед на ЧСИ И. Ц. вече е бил вдигнат и удържаната сума му е била върната. След като не е налице допуснато съществено нарушение на правото на Европейския съюз като елемент от фактическия състав за ангажиране отговорността на Държавата, обсъждането на останалите кумулативно изискуеми предпоставки е безпредметно. Исковата претенция се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Крайния извод на въззивната инстанция по предявения от В. иск с правно основание чл.2в, ал.1, т.2 ЗОДОВ съвпада с този на първостепенния съд, при което обжалваното решение е правилно и на основание чл.271, ал.1 ГПК следва да бъде потвърдено.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 181/ 19.10.2023 г. по гр.д. № 158/ 2022 г. по

описа на ОС – Ловеч.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок, считано от връчване на препис от него на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____